

รหัสและแผนภูมิบัญชี

เนื่องจากงานของ อ.ศ.ก. มีลักษณะแยกเป็นโครงการ แต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์และทุนดำเนินงานของตนเองแยกต่างหากจากกัน การเสนอระบบบัญชีและระบบการควบคุมสินค้าคงคลังสำหรับใช้กับ อ.ศ.ก. ในครั้งนี้ จึงเสนอให้จัดทำบัญชีและเอกสารที่ใช้ในการควบคุมการดำเนินงานของแต่ละโครงการ แยกออกเป็นบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ โครงการละหนึ่งชุดไม่ปะปนกัน และข้อกำหนดเลขรหัสสำหรับใช้แทนชื่อโครงการและแผนชื่อบัญชีดังนี้

1. เลขรหัสสำหรับโครงการ ข้อกำหนดให้ตัวเลขรหัสเป็นตัวเลขหลักตั้งตัวอย่างต่อไปนี้

เลขรหัส	ชื่อโครงการ	เลขรหัส	ชื่อโครงการ
0001	เงินทุนบริหาร	0011	-
0002	โครงการตลาดกลางเกษตรกรพหลโยธิน	0012	-
0003	โครงการค้าข้าวโพด 2520	0013	-
0004	โครงการค้าฝ้าย 2521	0014	-
0005	โครงการรับซื้อถั่วเขียว 2521	0015	-
0006	โครงการรับซื้อข้าวเปลือกพยุหะราคา 2521	0016	-
0007	โครงการค้าวัสดุการเกษตรกร 2521	0017	-
0008	โครงการรับซื้อถั่วเขียว 2522	0018	-
0009	โครงการอุดหนุนราคามันแกเกษตรกร 2522	0019	-
0010	-	0020	-

ตัวเลขรหัสโครงการนี้ใช้แทนชื่อโครงการโดยใส่ตัวเลขรหัสโครงการไว้หน้าตัวเลขรหัสบัญชี ใช้แทนชื่อบัญชีของโครงการเจ้าของรหัสตัวเลขนั้น ๆ

2. เลขรหัสสำหรับแทนชื่อบัญชี คือ ตัวเลข 2 หมู่ ค้นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) ตัวเลขหมู่แรกมีสี่หลัก ส่วนตัวเลขหมู่ที่สองซึ่งอยู่หลังเครื่องหมายมหัพภาคมีสามหลักทั้งปรากฏในแผนภูมิบัญชีข้างท้ายนี้ เลขรหัสบัญชีทั้ง 2 หมู่ ดังกล่าวมีความหมายดังนี้

ความหมายของเลขรหัสบัญชีหมู่แรก

ตัวเลขตัวแรกของรหัสบัญชีหมู่แรก หมายถึง ประเภทบัญชีประเภทใหญ่ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

ก. ประเภทบัญชีสินทรัพย์	มีรหัสตัวเลขตัวแรกเป็นเลข 1
ข. ประเภทบัญชีหนี้สิน	มีรหัสตัวเลขตัวแรกเป็นเลข 2
ค. ประเภทบัญชีทุน	มีรหัสตัวเลขตัวแรกเป็นเลข 3
ง. ประเภทบัญชีรายได้	มีรหัสตัวเลขตัวแรกเป็นเลข 4
จ. ประเภทบัญชีรายจ่าย	มีรหัสตัวเลขตัวแรกเป็นเลข 5

ตัวเลขตัวที่สองของรหัสบัญชีหมู่แรก หมายถึง ประเภทบัญชีย่อยลงไปจากประเภทบัญชีใหญ่ดังกล่าวดังนี้

ก. ประเภทบัญชีสินทรัพย์แบ่งเป็นประเภทบัญชีสินทรัพย์หมุนเวียนและประเภทบัญชีสินทรัพย์ประจำ

ประเภทบัญชีสินทรัพย์หมุนเวียน มีรหัสตัวเลขตัวที่สองเป็นเลข 1

ประเภทบัญชีสินทรัพย์ประจำ มีรหัสตัวเลขตัวที่สองเป็นเลข 2

ข. ประเภทบัญชีหนี้สิน แบ่งเป็นประเภทบัญชีหนี้สินหมุนเวียน และประเภทบัญชีหนี้สินระยะยาว

ประเภทบัญชีหนี้สินเกินสหค มีรหัสตัวเลขตัวที่สองเป็นเลข 1
 ประเภทบัญชีหนี้สินระยะยาว มีรหัสตัวเลขตัวที่สองเป็นเลข 2

ค. ประเภทบัญชีรายได้ มีรหัสตัวเลขตัวที่สองตัวที่สาม และตัวที่สี่เป็น
 รหัสแทนชื่อบัญชีรายได้นิตต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังตัวอย่างในแผนภูมิบัญชีในท้ายบทนี้

ง. ประเภทบัญชีรายจ่าย มีรหัสตัวเลขตัวที่สอง ตัวที่สาม และตัวที่สี่
 เป็นรหัสแทนชื่อบัญชีรายจ่ายชนิดต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังตัวอย่างในแผนภูมิบัญชีที่จะกล่าว
 ต่อไป

ตัวเลขตัวที่สามและตัวที่สี่ของรหัสบัญชีหมู่แรก หมายถึง ชนิดของบัญชีของบัญชี
 ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น บัญชีเงินสดมีรหัสบัญชีเป็น "1101.000"
 รหัสบัญชี "1101.000"

รหัสตัวเลข "1" ตัวแรกของหมู่เลขสี่ตัว หมายถึง บัญชีประเภทสินทรัพย์
 รหัสตัวเลข "1" ตัวที่สองของหมู่เลขสี่ตัว หมายถึง บัญชีประเภทสินทรัพย์-
 หมุนเวียน
 รหัสตัวเลข "01" ซึ่งเป็นตัวเลขตัวที่สามและตัวที่สี่ของหมู่ เลขสี่ตัว
 หมายถึงบัญชีเงินสด

สรุป รหัสบัญชี "1101.000" คือ รหัสบัญชีเงินสดซึ่งเป็นบัญชีประเภทสินทรัพย์
 หมุนเวียนเป็นคน

ความหมายของเลขรหัสบัญชีหมู่ที่สอง

ตัวเลขทั้งสามหลักของรหัสบัญชีหมู่ที่สอง หมายถึง บัญชีย่อยของบัญชีใดบัญชีหนึ่ง
 ตัวอย่างเช่น บัญชีสินค้าคงคลังพืชผลก่อนแปรรูปชนิดที่หนึ่ง มีรหัสบัญชีเป็น "1103.001"

บัญชีสินค้าคงคลังพืชผลหลังแปรรูปภาวนิคที่หนึ่ง มีรหัสบัญชีเป็น "1103.010"
 บัญชีสินค้าคงคลังปุ๋ยชนิดที่หนึ่ง มีรหัสบัญชีเป็น "1103.020"

บัญชีทั้งสามบัญชียังมีรหัสบัญชีหมู่แรกเหมือนกันคือ "1103" ซึ่งหมายถึงว่าทั้งสามบัญชีเป็นบัญชีสินค้าคงคลังซึ่งเป็นสินทรัพย์เคลื่อนที่ ส่วนตัวเลขหมู่ที่สองของทั้งสามบัญชีที่ต่างกันในช่วยระบุให้ชัดเจนนั่นว่าเป็นบัญชีสินค้าคงคลังชนิดใด กล่าวคือ

รหัสตัวเลขหมู่ที่สอง "001" หมายถึง บัญชีสินค้าคงคลังพืชผลก่อนแปรรูปภาวนิคที่หนึ่ง
 รหัสตัวเลขหมู่ที่สอง "010" หมายถึง บัญชีสินค้าคงคลังพืชผลหลังแปรรูปภาวนิคที่หนึ่ง
 รหัสตัวเลขหมู่ที่สอง "020" หมายถึง บัญชีสินค้าคงคลังปุ๋ยชนิดที่หนึ่ง เป็นต้น

แผนภูมิบัญชี

<u>ประเภทของบัญชี</u>	<u>รหัสบัญชี</u>	<u>ชื่อบัญชี</u>
<u>สินทรัพย์</u>	1000.000	
สินทรัพย์เคลื่อนที่	1100.000	
	1101.999	เงินสด
	1101.001	เงินฝากธนาคาร-กระแสรายวัน
	1101.002	เงินฝากธนาคาร-ประจำ
	1101.003	เงินทดรองจ่าย
	1102.000-1102.999	พัสดุคงเหลือ
	1103.000-1103.999	สินค้าคงเหลือ
	1103.001-1103.009	สินค้าคงคลังพืชผลก่อนแปรรูปภาวนิค ต่าง ๆ
	1103.010-1103.019	สินค้าคงคลังพืชผลหลังแปรรูปภาวนิค ต่าง ๆ

ประเภทของบัญชีรหัสบัญชีชื่อบัญชี

1103.020-1103.029	สินค้าคงคลังปูชนียวัตถุต่าง ๆ
1103.030-1103.039	สินค้าคงคลัง-เครื่องทุนแรง ชนิดต่าง ๆ
1103.040-1103.049	สินค้าคงคลัง-เครื่องมือชนิด ต่าง ๆ
1103.050-1103.069	สินค้าคงคลัง-เครื่องอุปโภค- บริโภคประเภทต่าง ๆ
1104.000-1104.999	ลูกหนี้
1104.001	ลูกหนี้การค้า
1104.002	สำรองหนี้สูญ-ลูกหนี้การค้า
1104.003	ลูกหนี้เงินยืมทดรองจ่าย
1104.004	ลูกหนี้อื่น ๆ
1105.000	บัญชีกระแสอื่นระหว่าง โครงการต่าง ๆ กับเงินทุน บริหาร
1106.000	เงินมัดจำ
1106.000-1106.999	เงินค้ำรับ
1106.001	เงินค้ำรับ-อุทกภัย
1106.002	รายได้ค้ำรับ
1107.000-1107.999	เงินลงทุนหุ้นในบริษัท
1108.000	เงินชดเชยการขาดทุนค้ำรับ

<u>ประเภทของบัญชี</u>	<u>รหัสบัญชี</u>	<u>ชื่อบัญชี</u>
<u>สินทรัพย์ประจำ</u>	1200.000	
	1201.000	ที่ดิน
	1202.000-1202.999	อาคาร
	1202.001	อาคาร-สำนักงาน
	1202.002	ค่าเสื่อมราคาสะสม-ตึกสำนักงาน
	1202.003	อาคาร-ไฮโด
	1202.004	ค่าเสื่อมราคาสะสม-ไฮโด
	1202.005	อาคาร-คลังสินค้าอื่น ๆ
	1202.006	ค่าเสื่อมราคาสะสม-คลังสินค้า
	1203.000-1203.999	ครุภัณฑ์ยานพาหนะ
	1203.001	ยานพาหนะขนส่ง
	1203.002	ค่าเสื่อมราคาสะสม-ยานพาหนะ ขนส่ง
	1204.000-1204.999	ครุภัณฑ์การเกษตร
	1204.001	ครุภัณฑ์การเกษตรชนิด
	1204.002	ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ การเกษตรชนิด
	1205.001	ครุภัณฑ์สำนักงาน
	1205.002	ค่าเสื่อมราคาสะสม- ครุภัณฑ์สำนักงาน

<u>ประเภทของบัญชี</u>	<u>รหัสบัญชี</u>	<u>ชื่อบัญชี</u>
<u>หนี้สิน</u>	2000.000	
<u>หนี้สินเงินสะพัด</u>	2100.000	
	2101.001	เงินรับล่วงหน้า
	2102.001	เงินมัดจำและประกันสัญญา
	2103.001	เงินค้ำไคราะห์ตัวอย่าง
	2104.001	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย
	2105.001	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
	2106.001	เจ้าหนี้
	2106.100	เจ้าหนี้การค้า
	2106.200	เจ้าหนี้เงินกู้
	2106.300	เจ้าหนี้อื่น ๆ
	2106.400	บัญชีกระแสสินระหว่างโครงการ ต่าง ๆ กับเงินทุนบริหาร
<u>หนี้สินระยะยาว</u>	2200.000	
<u>ทุน</u>	3000.000	
	3100.000	ทุนจากงบประมาณ
	3100.001-3100.999	บัญชีกระแสสินโครงการต่าง ๆ กับ เงินทุนบริหาร
	3200.000	ทุนจากกองทุนส่งเสริมการเกษตร
	3200.001-3200.999	บัญชีกระแสสินเงินกู้โครงการต่าง ๆ กับ เงินทุนบริหาร
	3300.000	กำไรสะสม
	3400.000	ส่วนเกินทุนจากการบริจาค

<u>ประเภทของบัญชี</u>	<u>รหัสบัญชี</u>	<u>ชื่อบัญชี</u>
<u>รายได้</u>	4000.000	
	4001.001-4001.999	ขายสินค้า
	4002.001-4002.999	รายได้ค่าเช่า
	4003.001-4003.999	รายได้ค่าบริการ
	4004.001-4004.999	เงินชดเชยผลขาดทุน
	4005.001-4005.999	รายได้ค่าปรับ
	4006.000-4006.999	รายได้จากส่วนลดรับ
	4007.000-4007.999	คอกเบี้ยรับ
	4008.000-4008.999	รายได้เบ็ดเตล็ด
<u>รายจ่าย</u>	50000.00	
	5001.001-5001.999	ซื้อสินค้า
	5002.001-5002.999	ขนส่งเมื่อซื้อ
	5003.001-5003.999	ขนส่งเมื่อขาย
	5003.001-5003.999	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ
	5003.001	บริการกรรมการ
	5003.002	ค่าตอบแทนผู้นำเกษตรกร
	5003.003	ค่าบริการออกซองจากท่าเรือ
	5004.001	ค่ากรรมกร
	5005.000	ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ
	5005.001	ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ
	5005.002	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
	5005.003	วัสดุยานพาหนะและขนส่ง
	5005.004	ค่าใช้จ่ายยานพาหนะอื่น ๆ

ประเภทของบัญชีรหัสบัญชีชื่อบัญชี

		ค่าใช้จ่ายในการขาย
	5006.00	
	5006.001	ค่าจ้างแปรรูปสภาพ
	5006.002	ค่าใช้จ่ายในการส่งสินค้าออก
	5006.003	ค่าใช้จ่ายในการเปิดเช็คเตอร์
		ออฟฟิศครีดิท
	5006.004	ค่าบริการสถาบันเกษตรกร
	5006.005	ค่าใช้จ่ายในการขายอื่น ๆ
	5007.000-5007.999	ค่าสมาชิกผู้ดูแลการ
	5008.000-5008.999	ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าสูญหาย
	5009.000-5009.999	ค่าใช้จ่ายเนื่องจากการบุบสภาพ
		ตามธรรมชาติ
	5010.000-5010.999	ค่าใช้จ่ายสำนักงาน
	5010.001	ค่าหนังสือ
	5010.002	ค่าจ้างเหมาบริการ
	5010.003	ค่าซ่อมแซมสำนักงาน
	5010.004	ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ
	5010.005	ค่าไปรษณีย์โทรเลข
	5010.006	ค่าน้ำประปา
	5010.007	ค่าไฟฟ้า
	5010.008	ค่าโทรศัพท์
	5010.009	ค่าพาหนะ
	5010.010	ค่าเช่าสำนักงาน
	5010.011	ค่าเช่าเครื่องใช้สำนักงาน
	5010.012	ค่าเช่าที่ดิน

ประเภทของบัญชีรหัสบัญชีชื่อบัญชี

5010.013	ค่าโฆษณา
5010.014	ค่ารับรอง
5010.015	ค่านั่งสื่อพิมพ์
5010.016	ค่าใช้จ่ายการกุศล
5010.017	วัสดุสำนักงานสิ้นเปลืองทั่วไป
5010.018	วัสดุสิ้นเปลืองอื่น ๆ ทั่วไป
5010.019	ค่าเบี้ยประกันภัย
5010.020	ค่าใช้จ่ายสำนักงานเบ็ดเตล็ด
5011.000-5011.999	ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล
5011.001	เงินเดือน
5011.002	ค่าจ้างประจำ
5011.003	ค่าจ้างชั่วคราว
5011.004	เงินช่วยค่าครองชีพ
5011.005	เงินช่วยเหลือบุตร
5011.006	เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร
5011.007	เงินช่วยเหลือการรักษาพยาบาล
5011.008	ค่าเครื่องแบบ
5011.009	ค่าเบี้ยเลี้ยง
5011.010	ค่าเช่าที่พัก
5011.011	ค่าพาหนะ
5011.012	ค่าใช้จ่ายเดินทางอื่น ๆ
5011.013	ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลเบ็ดเตล็ด

<u>ประเภทของบัญชี</u>	<u>รหัสบัญชี</u>	<u>ชื่อบัญชี</u>
	5012.000-5012.999	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
	5012.001	ค่าดอกเบี้ยจ่าย
	5012.002	ค่าธรรมเนียมธนาคาร
	5012.003	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
	5013.000-5013.999	ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ

หมายเหตุ

1. บัญชีกระแสรายระหว่างโครงการต่างๆ กับเงินทุนบริหาร คือบัญชีลูกหนี้หรือบัญชีเจ้าหนี้ระหว่างเงินทุนบริหารกับโครงการต่างๆ
2. บัญชีกระแสทุนโครงการต่างๆกับเงินทุนบริหาร คือบัญชีทุนที่เป็นทุนดำเนินงานของแต่ละโครงการซึ่งรับโอนผ่านเงินทุนบริหาร
3. บัญชีกระแสเงินกู้โครงการต่างๆกับเงินทุนบริหาร คือบัญชีเจ้าหนี้เงินกู้ซึ่งจ.ค.ก. กู้เพื่อใช้ในการดำเนินงานของโครงการต่างๆ เมื่อกู้แล้วโอนเงินที่กู้มาให้โครงการต่างๆผ่านเงินทุนบริหาร